

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 р. № 739” (далі – проєкт акта)

I. Визначення проблеми

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 739 “Деякі питання надання грантів для виробництв переробної промисловості” (зі змінами) врегульовано питання надання безповоротної державної допомоги суб’єктам господарювання у формі грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості, зокрема шляхом затвердження Порядку надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості, яким визначено умови, критерії та механізми надання грантів для виробництв переробної промисловості.

При цьому чинна редакція постанови потребує вдосконалення з огляду на необхідність підвищення ефективності організації процесу надання грантів, зокрема через розподіл функцій між кількома учасниками та відсутність єдиного адміністратора програми. Окремі процедури подання, розгляду та перевірки заяв є недостатньо деталізованими, що ускладнює оперативну взаємодію між Мінекономіки, Державним центром зайнятості, уповноваженими банками та отримувачами, а також потребує додаткового врегулювання з метою забезпечення більшої прозорості та узгодженості процесів.

Крім того, чинний порядок не в повній мірі враховує актуальні потреби розвитку переробної промисловості в сучасних умовах, зокрема щодо розширення переліку видів діяльності, підтримки підприємств, які зазнали впливу збройної агресії, та підвищення гнучкості у використанні грантових коштів. Водночас окремі аспекти, пов’язані з поверненням коштів, анулюванням рішень та діями у разі обмеженого фінансування, потребують уточнення для забезпечення більш ефективного та раціонального використання бюджетних ресурсів.

Враховуючи викладене, прийняття проєкту постанови обґрунтовується викликами сьогодення та необхідністю покращити умови та критерії надання грантів для виробництв переробної промисловості.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб’єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб’єкти середнього, малого та мікропідприємництва	+	-

Врегулювання проблеми не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки Порядок надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2022 № 739 (зі змінами) (далі – Постанова № 739 та Порядок відповідно), затверджує саме Мінекономіки;

діючих регуляторних актів, оскільки діючі регуляторні акти, спрямовані на вирішення проблеми, відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є забезпечення надання грантів суб'єктам мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва відповідно до Постанови № 739 шляхом внесення змін до Порядку.

Зміни, що вносяться, стосуються коригування положень Порядку з метою удосконалення механізму надання грантів для створення, розвитку або оновлення виробництв переробної промисловості, зокрема шляхом розширення переліку видів діяльності отримувачів грантів, врегулювання окремих процедур реалізації грантової програми та залучення акціонерного товариства “Агентство індустріального розвитку “Зроблено в Україні” (далі – АТ “Зроблено в Україні”) до адміністрування програми, що забезпечить підвищення ефективності державної підтримки вітчизняного виробництва.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує удосконалення механізму надання грантів відповідно до Постанови 739.
Альтернатива 2. Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	Така альтернатива вирішує описану в розділі I проблему та досягає цілей державного регулювання, зокрема надає можливість покращити умови та критерії надання грантів для виробництв переробної промисловості, визначені Порядком, затвердженим Постановою 739.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	Ситуація залишиться на існуючому рівні.	Витрати залишаться на існуючому рівні.

Альтернатива 2. Розроблення проєкту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	Збільшення кількості нових суб'єктів підприємництва, збільшення кількості робочих місць, створених в рамках реалізації грантових проєктів, що, в свою чергу, позитивно позначиться на вирішення ситуації з безробіттям.	Прогнозується збільшення обсягу витрат фінансової державної підтримки у формі грантів.
---	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	Ситуація залишиться на існуючому рівні.	Витрати залишаються на існуючому рівні.
Альтернатива 2. Розроблення проєкту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	Отримання коштів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості більшою кількістю суб'єктів господарювання. Створення в рамках реалізації суб'єктами господарювання грантових проєктів нових робочих місць. Можливість для більшої кількості суб'єктів підприємництва отримати державну підтримку на оновлення виробничого обладнання, знищеного чи пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

В Україні, згідно даних Державної служби статистики України, кількість діючих суб'єктів середнього підприємництва у 2023 році становила 14296 одиниць, малого підприємництва – 1898385 одиниць, з яких 1853874 одиниці – суб'єктів мікропідприємництва (джерело: <http://www.ukrostat.gov.ua/>), які потенційно можуть подати заяви на отримання гранту.

Станом на 2026 рік Державна служба статистики України ще не оприлюднила повного офіційного розподілу підприємств за розмірами, однак за останніми доступними даними та оцінками, кількість суб'єктів малого і середнього підприємництва залишається близькою до рівня 2023 року з незначним зростанням: орієнтовно налічується близько 14,5–15 тис. середніх підприємств і приблизно 1,9–2,0 млн малих, з яких переважна більшість (понад 95%) — мікропідприємства, при цьому загальна кількість бізнес-суб'єктів (включно з ФОП) перевищує 3 млн, що свідчить про збереження домінування мікробізнесу та поступове відновлення підприємницької активності попри воєнні умови.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	14 296	44 511	1 853 874	1 912 681
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	0,7%	2,3%	97%	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	Відсутні Ситуація залишиться на існуючому рівні.	Витрати відсутні. Ситуація залишиться на існуючому рівні.
Альтернатива 2. Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	Залучення більшою кількістю суб'єктів господарювання додаткового фінансування на розвиток (до 8 млн гривень) або оновлення (до 16 млн гривень) бізнесу.	Часові витрати, які пов'язані з ознайомленням з вимогами регулювання регуляторного акту

Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва окремо кількісно визначено витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, що додаються (додаток 1).

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308	-
Альтернатива 2. Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308	743 392 грн

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу

проблеми)		
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишається проблема, зазначена у Розділі 1 Аналізу.
Альтернатива 2. Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	4	Така альтернатива є оптимальною та дозволить вирішити описану проблему та досягти поставленої мети щодо удосконалення механізму надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості відповідно до Порядку та Постанови 739.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2. Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	Прогнозується збільшення кількості суб'єктів мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва та створення нових робочих місць.	Часові витрати для забезпечення процесу подання заяви на отримання гранту, проходження співбесіди та підписання договору на отримання гранту (у разі прийняття позитивного рішення).	У разі прийняття проекту акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, проблема не буде більше існувати.
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, суб'єктів мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва та громадян відсутні.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін держава, суб'єкти мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва, громадяни не нестимуть додаткових витрат.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої цілі.

Рейтинг результативності	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 2.	Обрана альтернатива сприяє створенню нового або	Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого

Розроблення проекту акта, яким вносяться зміни до Порядку.	розвитку існуючого бізнесу, створенню нових робочих місць, відновленню економічної активності громадян шляхом забезпечення надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості відповідно до Порядку та Постанови 739.	регуляторного акта відсутні.
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання.	Дана альтернатива не сприяє удосконаленню механізмів надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості відповідно до Порядку та Постанови 739.	Відсутній.

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання проблеми, є внесення змін до Порядку.

Для впровадження регуляторного акта органам влади необхідно здійснити такі організаційні заходи: забезпечити інформування громадськості та суб'єктів мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва про вимоги регуляторного акта шляхом його розміщення на офіційному вебсайті Мінекономіки та оприлюднення у засобах масової інформації.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (тест малого підприємництва) згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, додається (додаток 2).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта встановлюється на необмежений термін. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни Порядку.

Термін набрання чинності регуляторним актом – акт набиратиме чинності з дня офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – не передбачаються.

2. Розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами середнього, малого та мікропідприємництва та фізичними особами у зв'язку із виконанням вимог акта – середній.

3. Кількість часу, який витратиметься суб'єктом мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва та фізичною особою у зв'язку із виконанням вимог акта – 1-3 дні.

4. Для визначення результативності регуляторного акта пропонується встановити такі статистичні показники:

кількість заяв на отримання гранту, поданих засобами Порталу Дія;

кількість рішень про надання грантів на створення, розвиток або оновлення виробництв переробної промисловості, прийнятих Мінекономіки;

кількість суб'єктів мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва, які отримали гранти;

кількість найманих працівників у суб'єктів мікропідприємництва, малого чи середнього підприємництва, які отримали гранти.

5. Рівень поінформованості суб'єктів середнього, малого та мікропідприємництва і фізичних осіб – високий. Проект акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті Мінекономіки.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстежень статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься у I кварталі 2027 року, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься у I кварталі 2028 року. За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати Мінекономіки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Строк виконання Мінекономіки заходів – 30 робочих днів.

**Міністр економіки, довкілля та
сільського господарства України**

Олексій СОБОЛЕВ

_____ 2026 р.